

Scenarios for co-existence of genetically modified, conventional and organic crops in European agriculture

A synthesis report prepared by

**Anne-Katrin Bock, Karine Lheureux, Monique Libeau-Dulos, Hans Nilsagård,
Emilio Rodriguez-Cerezo (IPTS - JRC)**

in May 2002

on studies conducted by

F. Angevin, N. Colbach, J.-M. Meynard, C. Roturier (INRA, France)

J. Sweet (NIAB, UK)

A. Philp (CEST, UK)

K. Menrad, M. Menrad, S. Wörner (ISI, Germany)

J. Kilpatrick (ADAS, UK)

L. Bonfini, G. Van den Eede (IHCP-JRC, Italy)

Forslag til lov om ændring af lov om miljø og genteknologi (gennemførelse af det nye udsætningsdirektiv m.v.)

- Vedtaget af Folketinget ved 3. behandling den 29. maj 2002
- Tillægsbetænkning afgivet af Miljø- og Planlægningsudvalget den 27. maj 2002:

”I § 13 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

”Fødevareministeren fastsætter regler, der inden for EU-lovgivningens rammer stærkt begrænser spredningsrisikoen til andre marker, herunder økologiske marker.””

- De nærmere betingelser herfor vil først kunne fastlægges efter det strategiarbejde, som fødevareministeren har taget initiativ til, er tilendebragt

Udarbejdelse af strategi for sameksistens mellem genetisk modificerede, konventionelle og økologiske afgrøder

- Analysere og vurdere spredningsproblematikken, mulige virkemidler samt forholdet til EU-retten
- Udformes i samarbejde med Miljøministeriet
- Nedsættelse af udredningsgruppe, strategigruppe samt kontaktgruppe

Udredningsgruppen

Sammensat af medlemmer fra Danmarks Jordbrugs-Forskning, Plantedirektoratet, Fødevareøkonomisk Institut, Danmarks Miljøundersøgelser, Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole samt Forskningscenter Risø.

Strategigruppen

Sammensat af medlemmer fra Fødevareministeriet og Skov- og Naturstyrelsen.
Justitsministeriet inddrages i de juridiske aspekter af arbejdet.

Kontaktgruppen

Sammensat af repræsentanter fra:

Danmarks Naturfredningsforening

Økologisk Landsforening

Forbrugerrådet

Brancheudvalget for Frø

Landboforeningerne/Landskontoret for Planteavl

Landbrugsraadet

Dansk Familielandbrug

Fødevarerindustrien

Forskningscenter for Økologisk Jordbrug

Udredningsgruppen

- Foretage en faglig udredning af kilder til spredning fra genetisk modificerede produktionsformer til konventionelle og økologiske produktionsformer
- Vurdere omfanget af spredning samt behovet for virkemidler
- Identificere samt vurdere mulige virkemidler til at sikre sameksistens mellem genetiske modificerede, konventionelle og økologiske produktionsformer

Scenarier som udgangspunkt

- **0-scenariet**
Ingen dyrkning af den pågældende GM-afgrøde
- **10%-scenariet**
Moderat udbredelse
- **50%-scenariet**
Stor udbredelse, f.eks. svarende til situationen i Canada

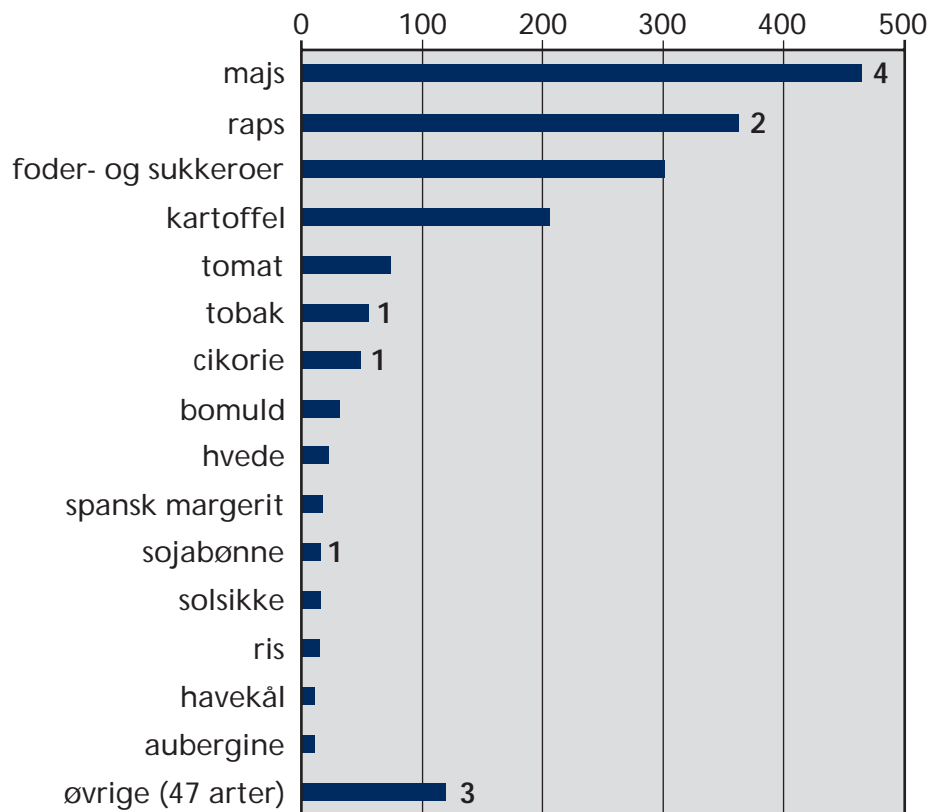

Tærskelværdier (foreslåede)

- **Økologisk produktion**
0-tolerance
- **Detektionsgrænse**
0,1%
- **Såsæd**
0,3-0,7% (afhængig af afgrøde)
- **Fødevarer og foder**
0,9% (1%)

UDREDNINGSGRUPPEN FOR SAMEKSISTENS

De vigtigste GM-afgrøder benyttet i forsøgsudsætninger i EU. Antal separate ansøgninger om forsøgsudsætninger fra 1991 til og med april 2002 er vist vandret. Antal GM-afgrøder godkendte til markedsføring er vist til højre for kolonnerne.

I alt har der været 1762 ansøgninger om forsøgsudsætninger i perioden.

UDREDNINGSGRUPPEN FOR SAMEKSISTENS

Afgrødegrupper og -rækkefølge

- Raps
- Majs
- Bederoer
- Kartoffler
- Byg, hvede, triticale, havre
- Rug
- Foder- og plænegræsser
- Græsmarksbælgplanter
- Markært
- Hestebønne og lupin
- Grønsager, frøavl

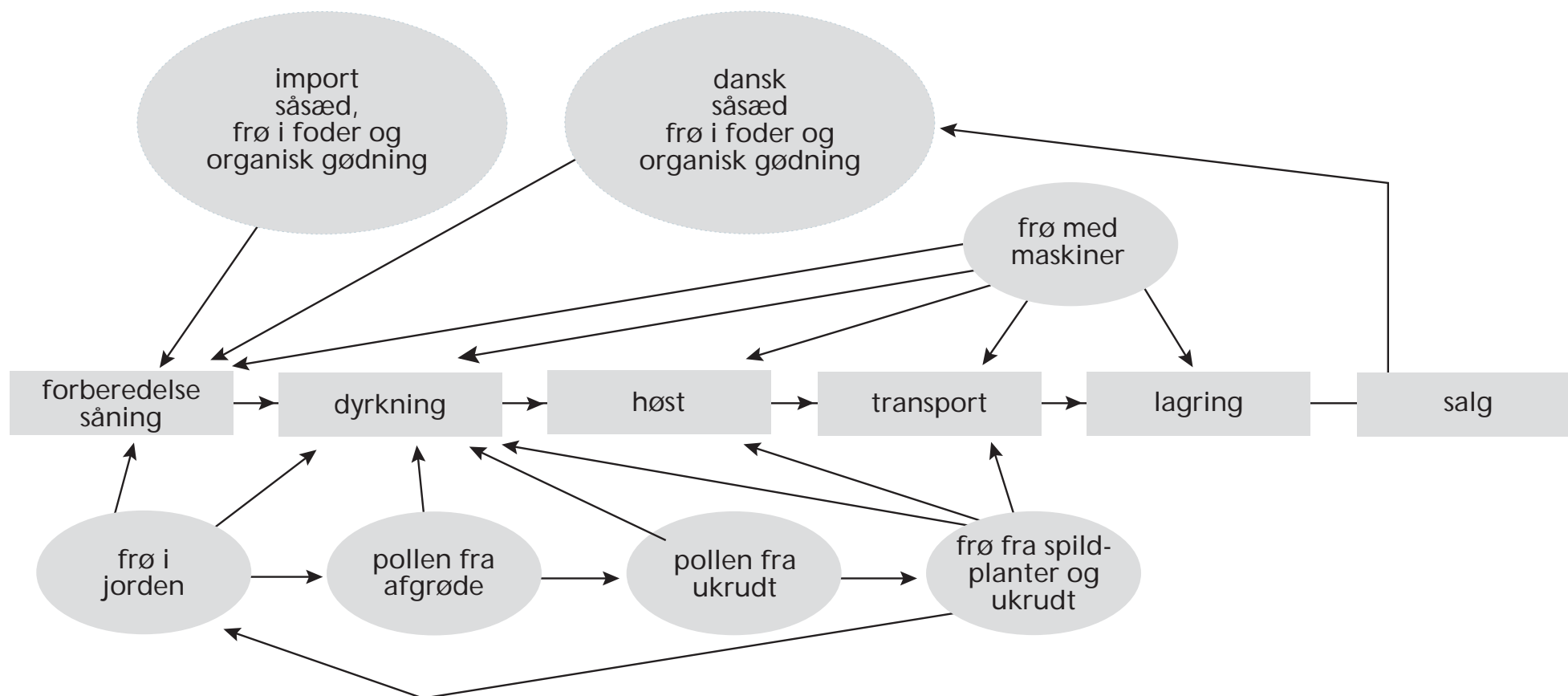
UDREDNINGSGRUPPEN FOR SAMEKSISTENS

Oversigt over virkemidler og deres generelle effekt til at reducere GM-planter's spredning og overlevelse ved pollen og frø

Virkemiddel	Pollen-spredning	Frø-spredning
Kontrol af udsæd	-	XXX
Afstandskrav	XXX	-
Værnebælter	XX	-
Dyrkningsintervaller	X	XXX
Afgrødevalg i sædskiftet	XX	XX
Bekæmpelse af spildplanter	XX	XXX
Bistader i marken	X	-
Rengøring af såredskaber	-	XXX
Rengøring af mejetærsker ol.	-	XXX
Rengøring af transportmateriel	-	XXX
Rengøring af lager	-	XXX

UDREDNINGSGRUPPEN FOR SAMEKSISTENS

Konklusion

- Sameksistens mulig for en række afgrøder: Majs, bederoer, kartofler, byg, hvede, havre, triticale, rug, lupin, hestebønne og ærter
- Yderligere bearbejdning behøves for: Raps, græs- og kløverfrø og grønsagsfrø
- Omkostningerne varierer
- Behov for videre arbejde
 - de "besværlige" afgrøder
 - økonomiske forhold
 - udbredelsens betydning